

71. EDMUND SZAMROWICZ

28 november 1924 Tuskowy
15 februari 1988 Breda

Korporaal, 8ste Infanterie Bataljon

naar Polen om zijn familie te bezoeken. Zijn broer heeft hij nooit meer terug gezien, omdat die in de oorlog is gesneuveld.

Op 15 februari 1988 is Edmund helaas op slechtst 63 jarige leeftijd onverwachts overleden.

71. EDMUND SZAMROWICZ

28 november 1924 Tuskowy
15 februari 1988 Breda

Korporaal, 8ste Infanterie Bataljon

Edmund is geboren in een klein grensplaatsje in het Noordwesten van Polen, dat in die tijd aan de toenmalige grens met Duitsland lag. Hij is de zoon van een beroepsmilitair die in het grensbataljon diende. Toen de oorlog in 1939 uitbrak was Edmund scholier op een MTS.

Omdat Duitsland Polen had geannexeerd, werden alle Poolse mannen verplicht gesteld te dienen in het Duitse leger. Vluchten is helaas niet gelukt. In oktober 1942 werd Edmund ingelijfd en naar het leger van Rommel gestuurd wat toen vocht in Noord-Afrika. Nadat Rommel in 1943 verslagen was, konden alle Poolse militairen overlopen naar de geallieerden en zich aanmelden bij de 1^e Poolse Pansterdivisie.

Edmund werd ingedeeld bij het 8^e Infanteriebataljon, ook wel het bloedhemden bataljon genoemd. Edmund heeft alle operaties vanaf Falaise tot en met het einde van de oorlog meegemaakt. Omdat na de bevrijding van Breda de opmars stokte, werden alle Poolse militairen voor ca 5 maanden ingekwartierd in Breda of omgeving. Edmund was ingekwartierd in een boerderij bij het Hooghuys in de huidige wijk de Haagse Beemden.

Na de bevrijding werden er in Breda veel bevrijdingsfeesten gehouden. Poolse bevrijders waren zeer in trek en daar heeft hij Rikki Verleijdsdonk leren kennen. Na ca. 5 maanden ging de opmars van de 1^e Poolse Pansterdivisie verder en eindigde in Duitsland.

Na de oorlog kregen zij echter het nadrukkelijke advies niet terug te keren naar

hun vaderland Polen. Edmund besloot toen naar Breda te gaan voor zijn geliefde Rikki. In juni 1946 zijn ze getrouwd en woonde toen in de Spoorstraat, later de Tramsingel en Sparrenweg en hadden 5 kinderen.

Edmund had zich snel aangepast aan de Nederlandse cultuur en stond altijd voor iedereen klaar. Hij was een harde werker en werkte elke avond over om zijn gezin goed te kunnen onderhouden. Na de oorlog werkte Edmund als automonteur bij de Centrale Werkplaats van de BBA in Princenhage. Na 18 jaar ging hij werken als automonteur bij Reisbureau de Pelikaan in het Ginneken. Bij drukke periodes viel hij ook in als chauffeur, vooral ritten naar Polen. Als de oud-strijders in die tijd met de bus naar Warschau gingen, was Edmund hun vaste chauffeur. De terugweg was altijd via België om de grenscontroles (op wodka) te vermijden.

Hij was ook een goed sportman en was in de vijftiger jaren speler van de Poolse volleybalvereniging Cracovia, die in de jaren op het hoogste niveau in Nederland speelde. Hij was een volleybalspeler die beschikte over een harde smash en werd daarom ook de "kanonnier van Breda" genoemd. Hij heeft ook nog enkele jaren een volleybalvereniging getraind.

Hij speelde in zijn BBA-tijd ook in het voetbalteam van de BBA. Zijn vader en moeder zag hij in 1957 na 15 jaar weer terug toen zij Nederland konden bezoeken. Vanaf 1958 ging hij altijd om de 2 jaar met zijn gezin